

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ **ÚĚĚĚ** **κατά ΕΛΛΑΔΑΣ**

(Προσφυγή αριθ. 23211/08)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

7 Φεβρουαρίου 2012

Η παρούσα απόφαση είναι οριστική. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση **ÚĚĚĚ** **κατά Ελλάδας,**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε Επιτροπή αποτελούμενη από τους:

Elisabeth Steiner, *πρόεδρος,*

Khanlar Hajiyev,

Julia Laffranque, *δικαστές,*

και André Wampach, *αναπληρωτής γραμματέας τμήματος.*

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 17 Ιανουαρίου 2012,

Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 23211/08) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας από έναν Βούλγαρο υπήκοο, τον κύριο **ÚĚĚĚ** (ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 24 Απριλίου 2008 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τον κύριο Μ. Λάμπρου, δικηγόρο του συλλόγου Λάρισας. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κυρία Φ. Δεδούση, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κύριο Δ. Καλόγηρο, δικαστικό αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Έχοντας ενημερωθεί για το δικαίωμά της να συμμετάσχει στη διαδικασία (άρθρα 36 § 1 της Σύμβασης και 44 § 1 του Κανονισμού), η βουλγαρική κυβέρνηση δεν απάντησε.

3. Στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Ο προσφεύγων έχει γεννηθεί το 1970 και κατοικεί στην Αθήνα. Κρατείται επί του παρόντος στις φυλακές της Κέρκυρας.

5. Στις 12 Ιανουαρίου 2005, ο προσφεύγων συνελήφθη για σύσταση συμμορίας, εμπορία ανθρώπων κατά συρροή και βιασμό.

Στις 2 Ιουνίου 2005, το συμβούλιο εφετών Αθηνών τον παρέπεμψε από κοινού με άλλα άτομα σε δίκη (βούλευμα αριθ. 1171/2005).

6. Στις 26 Ιουνίου 2006, το κακουργιοδικείο Αθηνών τον καταδίκασε σε ποινή κάθειρξης είκοσι ετών για τις πράξεις για τις οποίες κατηγορείτο (απόφαση αριθ. 2261^α, 2292^α, 2300, 2337/2006).

7. Την ίδια ημέρα, ο προσφεύγων άσκησε έφεση.

8. Η συζήτηση ενώπιον του εφετείου, η οποία είχε αρχικά ορισθεί για τις 13 Ιανουαρίου 2010, αναβλήθηκε για τις 20 Σεπτεμβρίου 2010. Σε μία ημερομηνία που δεν διευκρινίζεται, το εφετείο Αθηνών καταδίκασε τον προσφεύγοντα σε ποινή κάθειρξης δέκα ετών (απόφαση αριθ. 2360 και 2883/2010). Στις 21 Οκτωβρίου 2011, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναίρεσης.

9. Η συζήτηση ενώπιον του Άρειου Πάγου έχει ορισθεί για τις 16 Μαρτίου 2012.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6
§ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

10. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραγνώρισε την αρχή της «λογικής προθεσμίας» όπως την προβλέπει το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό (...) δικαστηρίου το οποίο θα αποφασίση (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως (...)»

11. Η Κυβέρνηση δεν παρουσιάζει παρατηρήσεις επί αυτού.

12. Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 12 Ιανουαρίου 2005 και δεν έχει περατωθεί ακόμη. Έχει διαρκέσει ως εκ τούτου έως σήμερα επτά έτη και έναν μήνα περίπου για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

A. Επί του παραδεκτού

13. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 (α) της Σύμβασης. Σημειώνει επιπλέον ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

14. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν καθιερωθεί από την νομολογία του Δικαστηρίου, και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υπόθεσης, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και εκείνης των αρμοδίων αρχών (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 25444/94, § 67, CEDH 1999-II).

15. Το Δικαστήριο έχει χειριστεί πολλές φορές υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με εκείνα της προκείμενης υπόθεσης και έχει διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλέπε την πιο πάνω απόφαση *Pélissier et Sassi*).

16. Σημειώνει ιδίως ότι η διαδικασία ενώπιον του εφετείου διήρκεσε τουλάχιστον τέσσερα έτη. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του επί του ζητήματος αυτού, το Δικαστήριο εκτιμά ότι εν προκειμένω η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δε συνάδει με την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1.

II. ΕΠΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ

17. Επικαλούμενος το άρθρο 6 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται για πολυάριθμες παραβιάσεις των δικονομικών δικαιωμάτων του ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων.

18. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με μία πάγια νομολογία, η συμμόρφωση μίας δίκης προς τις απαιτήσεις του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης πρέπει καταρχήν να εξετάζεται στη βάση της διαδικασίας στο σύνολό της, ήτοι αφού αυτή περατωθεί (βλέπε, για παράδειγμα, *Bernard κατά Γαλλίας*, 23 Απριλίου 1998, § 37, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-II). Εν τούτοις, σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, δεν μπορούμε να αποκλείσουμε το ενδεχόμενο ένα συγκεκριμένο στοιχείο να είναι σε τέτοιο βαθμό καθοριστικό που να επιτρέπει στο Δικαστήριο να κρίνει το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας σε ένα πιο πρώιμο στάδιο, πριν ακόμα τα εθνικά δικαστήρια εκδώσουν οριστική απόφαση επί της υπόθεσης (*Γεωργίνης-Γιωργίνης κατά Ελλάδας*, αριθ. 3271/08, § 19, 17 Δεκεμβρίου 2009). Το Δικαστήριο, σημειώνοντας ότι η σε βάρος του προσφεύγοντος

ποινική διαδικασία εκκρεμεί επί του παρόντος ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, δε διακρίνει καμία περίπτωση αυτού του είδους.

19. Έπεται ότι βάσει της σημερινής κατάστασης της διαδικασίας, η αιτίαση αυτή είναι πρόωμη και πρέπει να απορριφθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 1 και 4 της Σύμβασης.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

20. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

21. Ο προσφεύγων αξιώνει 36.000 ευρώ για υλική ζημία. Κατά τους ισχυρισμούς του, το ποσό αυτό αντιστοιχεί στην απώλεια επαγγελματικών εσόδων καθώς και σε έξοδα που συνδέονται με την οικογένειά του. Ζητεί ομοίως 5.204,91 ευρώ για τα έξοδα της καθημερινότητας εντός των φυλακών. Αξιώνει τέλος 15.000 ευρώ για ηθική βλάβη.

22. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα για υλική ζημία. Υποστηρίζει επιπλέον ότι μία διαπίστωση της παραβίασης θα συνιστούσε αφ'εαυτής μία επαρκή δίκαιη ικανοποίηση για την ηθική βλάβη.

23. Το Δικαστήριο δε διαπιστώνει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της διαπιστωθείσας παραβίασης και της επικαλούμενης υλικής

ζημίας και απορρίπτει αυτό το αίτημα. Απεναντίας, εκτιμά ότι συντρέχει λόγος να επιδικάσει στον προσφεύγοντα 1.500 ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

24. Ο προσφεύγων ζητεί ομοίως 19.000 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και για εκείνα στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου. Προσκομίζει τρία τιμολόγια. Δύο έχουν συνταχθεί για τη διαδικασία ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και το τρίτο, το οποίο σχετίζεται με τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν έχει επίσημο χαρακτήρα.

25. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα για έξοδα και δικαστική δαπάνη, υποστηρίζοντας ότι το αιτούμενο ποσό δεν είναι αιτιολογημένο.

26. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας, της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* [GC], no. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI). Λαμβάνοντας υπόψη τα έγγραφα που έχει στην κατοχή του και τη νομολογία του, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα περί εξόδων και δικαστικής δαπάνης.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

27. Το Δικαστήριο κρίνει προσήκον να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή ως προς την αιτίαση την ελκόμενη από την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και απαράδεκτη κατά τα λοιπά.

2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

3. *Αποφαίνεται*

α) ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες, 1.500 (χίλια πεντακόσια) ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος,

β) ότι, από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 7 Φεβρουαρίου 2012, κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

André Wampach

(υπογραφή)

Elisabeth Steiner

**ΕΠΙΣΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ TRADUCTION OFFICIELLE OFFICIAL
TRANSLATION**

No. Φ.092.22/1167

Αναπληρωτής Γραμματέας

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2012.

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετρουτσόπουλος